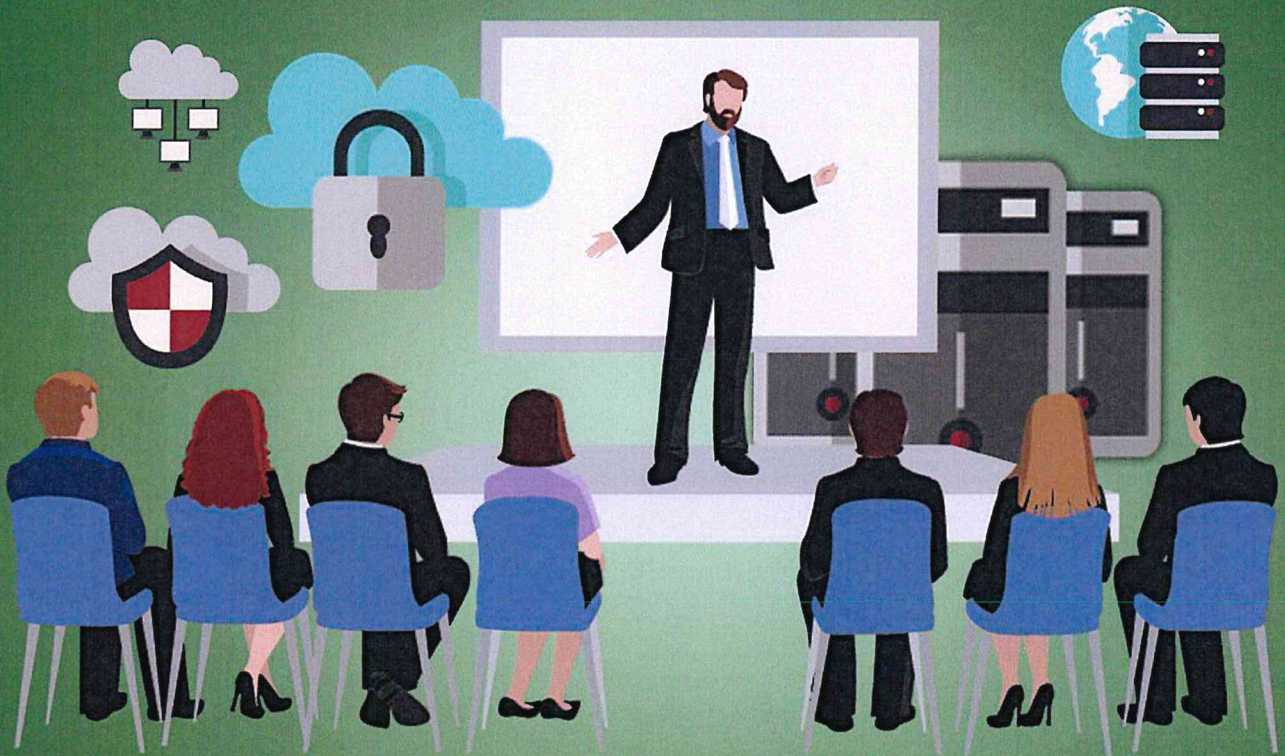

คู่มือ

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ กองกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
มีนาคม ๒๕๖๓

คำนำ

คู่มือมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์นี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้อธิบายและอ้างอิงเกี่ยวกับประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยเนื้อหาภายในจะประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความหมายของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ องค์ประกอบของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กระบวนการ (Process) ที่เป็นสาระสำคัญของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ยังจะได้อธิบายความหมายและเนื้อหาของประกาศกระทรวงฯ ในแต่ละข้อ ความหมายของคำนิยาม มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วม และการบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุม

กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นประโยชน์และสามารถใช้อธิบายและอ้างอิงเกี่ยวกับประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติการบังคับใช้ประกาศทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องและเรียบร้อย และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการมีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมายต่อไป

ผู้จัดทำ กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ กองกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
มีนาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

บทนำ

- ความเป็นมา ความสำคัญและประโยชน์ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์..... ๑
- ความหมายและองค์ประกอบของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์..... ๓

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ภาพรวมของประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗..... ๕
- ความหมายของบทนิยามศัพท์..... ๖
- ความหมายของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์..... ๙
- กระบวนการ (Process) ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์..... ๙
- ระบบควบคุมการประชุมที่มีความมั่นคงปลอดภัย..... ๑๐
- องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุม..... ๑๓
- การเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุม..... ๑๗
- การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม..... ๑๗
- การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบริ้ว..... ๑๘
- การตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์..... ๑๘

ภาคผนวก

- ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗
- ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓

บทนำ

ความเป็นมา ความสำคัญและประโยชน์ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ความเป็นมา

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๙ ข้อ โดยลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๑๒๔ ง ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

หลักการและเหตุผล

เนื่องจาก ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้ บังคับภายใต้สถานการณ์พิเศษ และโดยอาศัยอำนาจพิเศษซึ่งมิได้ผ่านการตรวจพิจารณาและให้ความเห็นชอบโดยรัฐสภา จึงทำให้รูปแบบของกฎหมายนี้แตกต่างจากรูปแบบของกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาและให้ความเห็นชอบโดยรัฐสภา ดังนี้

๑. ไม่มีส่วนของหลักการและเหตุผลปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน แต่ได้ปรากฏส่วนของ บทนำหรืออรรถกถาของประกาศดังกล่าว โดยมีใจความว่า

“โดยที่เทคโนโลยีปัจจุบันทำให้ผู้ร่วมประชุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สามารถปรึกษาหารือกันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกแม้จะมีได้อยู่ใน สถานที่เดียวกัน ทั้งยังเป็นการประหยัดต้นทุนและระยะเวลาในการจัดการประชุม และการเดินทางไปร่วมประชุมด้วย และปัจจุบันมีการใช้วิธีการประชุมผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ในการประกอบธุรกิจกันอย่างแพร่หลาย แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ใน ปัจจุบันยังไม่เปิดช่องให้ดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยมีผลบังคับ ใช้ได้ตามกฎหมาย สมควรมีกฎหมายกลางเพื่อกำหนดให้การประชุมบางอย่าง ที่กฎหมายต่าง ๆ บัญญัติให้ต้องประชุม สามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้อีกทางหนึ่งด้วย”

๒. มิได้กำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมายไว้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ปรากฏในส่วนของอรรถกถาจะเห็นว่า กฎหมายดังกล่าวต้องการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน เนื่องจากจะเป็นการประหยัดต้นทุนและระยะเวลาในการจัดการประชุมและการ เดินทางไปร่วมประชุม อีกทั้งปัจจุบันมีการใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการประกอบ ธุรกิจกันอย่างแพร่หลายอยู่แล้ว โดยต้องการให้ประกาศฉบับนี้เป็นกฎหมายกลางเพื่อกำหนดให้ การประชุมบางอย่างที่กฎหมายต่างๆ บัญญัติให้ต้องประชุมสามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้อีกทางหนึ่งด้วย

วันใช้บังคับ

ความในวรรคท้ายของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ มีใจความว่า

“ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป”

ดังนั้น เมื่อประกาศฉบับนี้ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ วันใช้บังคับ จึงเริ่มตั้งแต่วันที่ดังกล่าวเป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด ทั้งนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร¹ ได้ดำเนินการออกประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตาม ข้อ ๔ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๔๖ ง ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

ดังนั้น จึงทำให้การประชุมบางอย่างขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องประชุม สามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมายอีกทางหนึ่ง นับแต่ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ความสำคัญและประโยชน์ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสำคัญและมีประโยชน์โดยตรง ดังนี้

๑. ทำให้ผู้ร่วมประชุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถปรึกษาหารือกันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกแม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน
๒. ประหยัดต้นทุนและระยะเวลาในการจัดการประชุมและการเดินทางไปร่วมประชุม
๓. การมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้อีกทางหนึ่ง
๔. ประโยชน์ในทางอ้อม เช่น ช่วยลดปริมาณการใช้กระดาษซึ่งจะช่วยลดภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่ง

¹ ปัจจุบัน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ปรับเปลี่ยนเป็น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ความหมายและองค์ประกอบของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๑ ได้กำหนดบทนิยามศัพท์ที่สำคัญไว้ดังนี้

บทนิยามศัพท์

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การที่จะถือว่าเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามนัยของบทนิยามข้างต้น นั้นจะต้องมีองค์ประกอบของการประชุม ๒ ส่วน ที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในที่นี้หมายความว่า เป็นการประชุมที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมโดยพบเห็นหน้าของผู้ร่วมประชุมกันตามปกติแล้วเปลี่ยนรูปแบบของการประชุมจากรูปแบบเดิมมาเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจเทียบเคียงได้กับหลักความเท่าเทียมกัน (Functional Equivalent Approach) ซึ่งมีอยู่ในกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์² (หลักความเท่าเทียมกัน มีหลักการสำคัญว่า การใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำนิติกรรม สัญญา หรือการดำเนินการใดที่ก่อให้เกิดผลทางกฎหมายโดยใช้เอกสารที่อยู่ในรูปกระดาษหากได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ให้มีผลทางกฎหมายเช่นเดียวกันกับที่ได้กระทำในรูปกระดาษ) กล่าวคือ เพียงแต่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติหรือบทส่งของกฎหมายนั้นๆ ว่า ให้สามารถจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ก็เพียงพอที่จะสามารถจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ได้ เช่น การประชุมของกรรมการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ่นส่วนและบริษัท หรือการประชุมของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติให้ต้องมีการประชุม เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ ผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ใน

² พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“มาตรา ๗ ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความใดเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์”

สถานที่เดียวกัน และสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า องค์ประกอบของการประชุมส่วนนี้จะต้องมีสาระสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑) ผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน

๒) ขณะที่มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรไทย แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน เหตุที่บัญญัติไว้เช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ร่างประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ ต้องการตัดปัญหาเกี่ยวกับภาระการพิสูจน์และปัญหาเขตอำนาจศาล หากมีการฟ้องร้องต่อศาลเกี่ยวกับความสมบูรณ์หรือความชอบด้วยกฎหมายของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๓) สามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ การที่จะถือว่าเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยสมบูรณ์ นั้น จะต้องมีความมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมเป็นไปตามประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วย

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่ารวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

บทนิยามศัพท์ดังกล่าวได้ให้ความหมายของผู้ร่วมประชุมโดยใช้คำว่า หมายความว่ารวมถึง ดังนั้น ผู้ร่วมประชุมในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงอาจมีบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมด้วยนอกเหนือจาก กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ด้วยก็ได้ อย่างไรก็ตาม บุคคลซึ่งเป็นกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ นั้น จะต้องมิใช่กฎหมายบัญญัติหรือกำหนดไว้ หรือเป็นการแต่งตั้งตามกฎหมาย

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ภาพรวมของประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗

สำหรับภาพรวมของประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นประกาศที่ออกภายใต้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น จะประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน ๙ ข้อ และข้อกำหนดแนบท้ายประกาศ ดังนี้

หลักการและเหตุผล

“โดยที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

วันใช้บังคับ

“ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ดังนั้น เมื่อประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๔๖ ง ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ วันใช้บังคับ จึงเริ่มตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ความหมายของบทนิยามศัพท์

“ความมั่นคงปลอดภัย” หมายความว่า การดำรงไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของระบบควบคุมการประชุม รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ได้แก่ ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องหรือเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“สื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า สื่อบันทึกข้อมูลหรือสารสนเทศใดๆ ที่ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่างๆ เช่นว่านั้น

“ระบบควบคุมการประชุม” หมายความว่า ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ/หรืออุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ใดๆ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย และมีการสื่อสารข้อมูลกันโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมสามารถเข้าถึงและใช้งานสำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ไม่ว่าจะเป็นการประชุมด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุม ต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้ อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า รวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

“ผู้ควบคุมระบบ” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่เริ่มทำการประชุมจนกระทั่งเสร็จสิ้นการประชุมในแต่ละครั้ง

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบควบคุมการประชุมแก่บุคคลอื่นในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศฉบับนี้

ตามเอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานยกร่างประกาศมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายและที่มาของบทนิยามศัพท์ไว้ ดังนี้

เกี่ยวกับคำนิยาม

คำนิยาม	ที่มา
ความมั่นคงปลอดภัย หมายความว่า มาตรการที่ใช้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของระบบควบคุมการประชุม รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ได้แก่ ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องหรือเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	นำมาจากหลักการกระทำซึ่งกระทบต่อหลักพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security) หลัก CIA. ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> • Confidentiality ความลับ • Integrity ความครบถ้วนสมบูรณ์ • Availability สภาพพร้อมใช้งาน คุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม ได้แก่ ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องหรือเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ หลักการดังกล่าวปรากฏในกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และกฎหมายว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
“สื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า สื่อบันทึกข้อมูลหรือสารสนเทศใดๆ ที่ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า กลิ่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เข้าข้องกับการประยุกต์ใช้ดังกล่าว เช่นว่านั้น	กำหนดขึ้นใหม่ภายใต้หลักการของนิยามคำว่า “อิเล็กทรอนิกส์” ในกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เกี่ยวกับคำนิยาม

คำนิยาม	ที่มา
“ระบบควบคุมการประชุม” หมายความว่า ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ หรืออุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ใดๆ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย และมีการสื่อสารข้อมูลกันโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ หรือการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมสามารถเข้าถึงและ ใช้งานสำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ไม่ว่าจะเป็นการประชุมด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและ ภาพ	กำหนดขึ้นใหม่
“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติ ให้ถือเป็นการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งคนในสามขององค์ประชุม ต้องอยู่ในที่ประชุมพร้อมกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรักนทาหรือและ แสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	นำมาจากประกาศ ก.ส.ช. ฉบับที่ ๑๔ ๒๕๕๑ เพื่อให้มีความชัดเจนอีกครั้ง โฆษน์ไม่ล้อนกลับไปอ่านนิยามดังกล่าวในกฎหมายฉบับนี้อีก

เกี่ยวกับคำนิยาม

คำนิยาม	ที่มา
“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า รวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมาการหรือ คณะอนุกรรมาการ	นำมาจากประกาศ ก.ส.ช. ฉบับที่ ๑๔ ๒๕๕๑ เพื่อให้มีความชัดเจนอีกครั้ง โฆษน์ไม่ล้อนกลับไปอ่านนิยามดังกล่าวในกฎหมายฉบับนี้อีก
“ผู้ควบคุมระบบ” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่เริ่มทำการประชุมจนกระทั่งเสร็จสิ้นการประชุมในแต่ละครั้ง	กำหนดขึ้นใหม่
“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบควบคุมการประชุม แต่บุคคลอื่นในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศฉบับนี้	กำหนดขึ้นใหม่

ความหมายของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

คำว่า “ความมั่นคงปลอดภัย” นั้น เป็นคำที่คณะทำงานยกร่างประกาศมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ นำมาจากคำนิยามซึ่งอยู่ในประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙ ภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยคณะทำงานดังกล่าวได้นำคำว่า “ความมั่นคงปลอดภัย” มากำหนดเป็นคำนิยามไว้ในประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งคำนี้มีความหมายว่า “การดำรงไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของสารสนเทศ รวมทั้งคุณสมบัติอื่นได้แก่ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability)” ซึ่งที่มาของคำว่า “ความมั่นคงปลอดภัย” นั้น ได้นำมาจากหลักพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security) ที่ในทางสากลเรียกว่า หลัก CIA.

ดังนั้น ความหมายของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามนัยของประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยกระบวนการ (Process) ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

กระบวนการ (Process) ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตามเอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานยกร่างประกาศมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ได้กำหนดให้มีกระบวนการ (Process) ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้ดังนี้

- ระบบควบคุมการประชุมที่มีความมั่นคงปลอดภัย ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ให้บริการระบบดังกล่าวจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน (ข้อ ๔)
  - มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓
  - หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า เช่น ISO 27001 เป็นต้น

- ต้องสามารถบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพแล้วแต่กรณีของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม รวมทั้งบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุมด้วย
  - การบันทึกข้อมูลเสียงหรือทั้งเสียงและภาพจะต้องบันทึกในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยและด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ตามข้อกำหนดแนบท้ายประกาศ
- องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุม (ข้อ ๕)
  - การจัดเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุม (ข้อ ๖)
  - การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม (ข้อ ๗)
  - การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบบร้อย (ข้อ ๘)
  - การตีความและการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ข้อ ๙)

ระบบควบคุมการประชุมที่มีความมั่นคงปลอดภัย

ข้อ ๔ การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำผ่านระบบควบคุมการประชุมที่มีกระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ให้บริการระบบดังกล่าวจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน

ให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ แล้วแต่กรณีของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม รวมทั้งข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการบันทึกดังกล่าว ทั้งนี้ โดยบันทึกในระบบควบคุมการประชุมหรือโดยระบบอื่นใด

การบันทึกข้อมูลตามวรรคสองจะต้องบันทึกในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยและด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ตามข้อกำหนดแนบท้ายประกาศนี้

การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จะถือว่ามีมีความมั่นคงปลอดภัยตามประกาศนี้จะต้องเป็นการประชุมที่กระทำผ่านระบบควบคุมการประชุมที่มีกระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ตามเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการประกาศมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ได้สรุปหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการ

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไว้ ดังนี้

๑. จัดให้มีนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ
- จัดให้มีระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง
- การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

๒. จัดให้มีข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกระบวนการ ดังต่อไปนี้

- ต้องจัดทำข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงาน
- ต้องประกาศนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทราบเพื่อให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ และปฏิบัติตามนโยบายและข้อปฏิบัติได้
- ต้องกำหนดผู้รับผิดชอบตามนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าวให้ชัดเจน
- ต้องทบทวนปรับปรุงนโยบายและข้อปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

สำหรับการจัดให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม รวมทั้งข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการบันทึก นั้น การบันทึกดังกล่าวจะบันทึกโดยระบบควบคุมการประชุมเอง หรือโดยระบบอื่นใดก็ได้ ตัวอย่างการบันทึกโดยระบบอื่น อาทิ กรณีการจัดประชุมผ่านวิดีโอทัศน์ทางไกล (VDO Conference) ของกระทรวงมหาดไทย ที่ระบบควบคุมการประชุมยังขาดคุณลักษณะ (feature) สำหรับการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมที่อยู่ ณ ปลายทาง แต่จะมีเฉพาะคุณลักษณะ (feature) สำหรับการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมที่อยู่ต้นทางเท่านั้น ซึ่งกรณีนี้ฝ่ายเลขานุการ ซึ่งอยู่ ณ ปลายทาง อาจใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือหรือระบบอื่นใดในการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมที่อยู่ ณ ปลายทาง ก็ได้ เช่น บันทึกด้วยกล้องวิดีโอ หรือเครื่องบันทึกเสียงแบบ MP3 เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะมีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมโดยระบบควบคุมการประชุมเอง หรือโดยระบบอื่นใด การบันทึกข้อมูลดังกล่าวจะต้องบันทึกในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยและด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ตามข้อกำหนดแนบท้ายประกาศ ดังนี้

๑. มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีเทคโนโลยีหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น เว้นแต่การรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการส่งซึ่งไม่มีผลต่อความหมายของข้อมูลนั้น เพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูลตั้งแต่การสร้างจนเสร็จสมบูรณ์และสามารถแสดงข้อมูลนั้นในภายหลังได้ เช่น การเข้ารหัสข้อมูล เป็นต้น

(๒) ในกรณีที่มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพด้วยระบบควบคุมการประชุมให้มีวิธีการที่เชื่อถือได้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมการประชุม เพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลที่ได้นั้นได้ดำเนินการโดยผู้มีสิทธิในการเข้าถึงเท่านั้น โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การระบุตัวตน (Identification)
- (๒) การยืนยันตัวตน (Authentication)
- (๓) การอนุญาตเฉพาะผู้มีสิทธิเข้าถึง (Authorization)
- (๔) ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ (Accountability)

ข้อ ๒ ในการบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุม ต้องมีการกำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้สามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น นอกจากนี้ ในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ต้องใช้วิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เก็บในสื่อ (Media) ที่สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องแท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล (Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้

(๒) มีระบบการเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่จัดเก็บ และกำหนดชั้นความลับในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ทั้งผู้ควบคุมระบบและผู้ดูแลระบบสามารถแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ เช่น การเก็บไว้ใน Centralized Log Server หรือการทำ Data Archiving หรือทำ Data Hashing เป็นต้น เว้นแต่ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ เช่น ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศขององค์กร (IT Auditor) หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น

(๓) เพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์มีความถูกต้องและนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง ต้องตั้งนาฬิกาของอุปกรณ์บริการทุกชนิดให้ตรงกับเวลาอ้างอิงสากล

องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุม

ข้อ ๕ ระบบควบคุมการประชุมตามข้อ ๔ อย่างน้อยจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานของการทำงาน ดังนี้

(๑) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารถึงกันได้ด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพโดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ทั้งประเภทที่ใช้สายและไร้สาย เช่น เครือข่ายโทรศัพท์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในองค์กรหรือแลน (Local Area Network : LAN) เครือข่ายบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัลหรือไอเอสดีเอ็น (Integrated Services Digital Network : ISDN หรือเครือข่ายแบบ Wide Area Network : WAN) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายไมโครเวฟ เครือข่ายวิทยุโทรคมนาคม เครือข่ายการสื่อสารโดยใช้ดาวเทียม เป็นต้น

(๒) เชื่อมโยงสถานที่ประชุมตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปเข้าด้วยกัน

(๓) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้สองทาง

(๔) มีอุปกรณ์นำเข้าข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ/หรือการโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์ กล้องโทรทัศน์ ไมโครโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรสาร เครื่องกราฟภาพ เป็นต้น

(๕) มีอุปกรณ์เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงหรือแปลงสัญญาณเสียงหรือทั้งเสียงและภาพที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ที่เอื้ออำนวยต่อการรับชมและรับฟังของผู้ร่วมประชุม แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ อาจมีองค์ประกอบพื้นฐานของการทำงานเพิ่มเติม ดังนี้

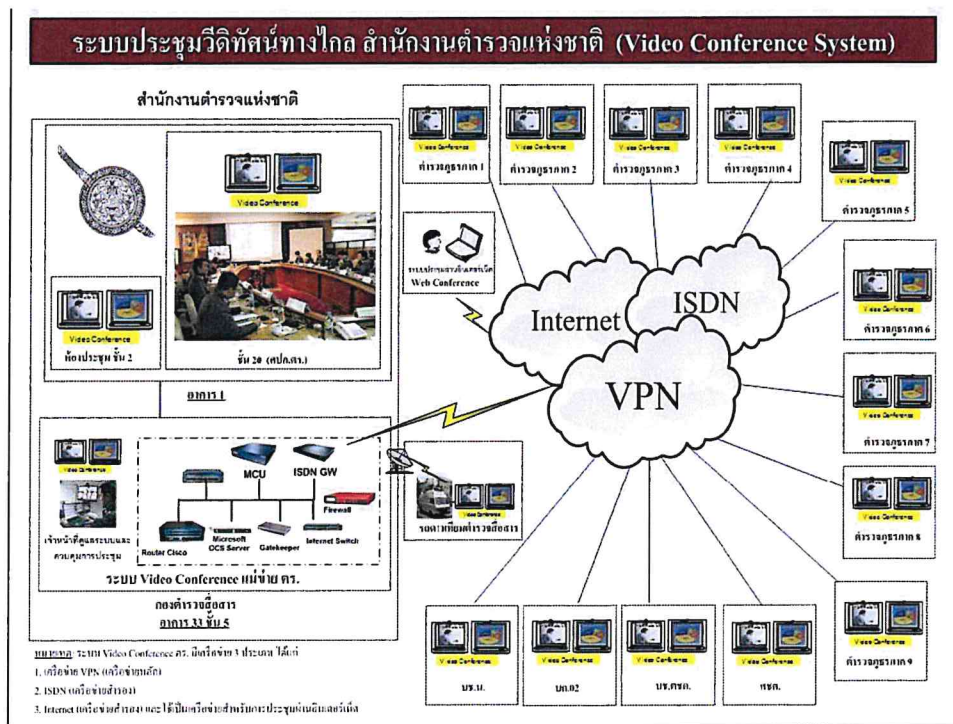
(๑) มีอุปกรณ์แสดงผลข้อมูลที่ถูกส่งผ่านมาจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคมให้เป็นข้อมูลที่ผู้ร่วมประชุมสามารถรับรู้ได้ เช่น ลำโพง จอภาพ เครื่องฉายภาพวิดีโอ (video projector) อุปกรณ์แสดงผลที่เป็นเอกสาร (hard copy) เป็นต้น

(๒) กรณีมีการประชุมในห้องประชุมจะต้องมีการติดตั้งวัสดุเพื่อทำหน้าที่ซับเสียงที่เหมาะสมกับสภาพของห้องประชุม เพื่อป้องกันเสียงก้องหรือเสียงสะท้อน

สำหรับองค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุม นั้น เท่าที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้สำรวจพบตามที่ได้ประสานเพื่อรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำร่างประกาศกระทรวงฯ อาจสรุปข้อมูลเกี่ยวกับระบบจัดการประชุมหรือระบบควบคุมการประชุมที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกันคือ

๑) กลุ่มที่ถือเป็นระบบเก่า เช่น ระบบของกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น กลุ่มนี้จะผ่านอายุการใช้งานมาแล้วเป็นระยะเวลากว่าสิบปีขึ้นไป และมีคุณลักษณะของการทำงานในเบื้องต้นที่สำคัญคือ มีการถ่ายทอดเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมเพื่อให้มีการสื่อสารกันระหว่างที่ประชุมแต่ละแห่งได้แต่จะไม่มีคุณลักษณะในการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมได้ และ ๒) กลุ่มที่ถือเป็นระบบใหม่ เช่น ระบบของ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (CAT conference) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ระบบของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม (Operator) แต่ละราย หรือระบบของภาคเอกชนอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มนี้จะมีคุณลักษณะในการทำงานของระบบค่อนข้างครบถ้วนและเป็นไปตามคุณลักษณะตามที่ประกาศฯ กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามไม่ว่าระบบควบคุมการประชุมจะเป็นระบบเก่า หรือระบบใหม่ อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุมเป็นไปตาม ข้อ ๕ จึงจะถือว่า มีมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปตามประกาศนี้

ภาพตัวอย่างของระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ร่วมรับฟังการประชุมกระทรวงมหาดไทยผ่านระบบ การประชุมทางไกล (Video Conference)

- เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. นายบุญช่วย น้อยสันเทียะ รก.ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๔ ประจวบคีรีขันธ์ ร่วมรับฟังการประชุมกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ำชูชีพ ห้องประชุมหัวทอก ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา http://www.disaster.go.th/dpm/index.php?option=com_content&task=view&id=47780&Itemid=257

การประชุม การจัดทำโครงการวิดิทัศน์ทางไกลของ กรมที่ดิน (VIDEO CONFERENCE)

- นายธรรมศักดิ์ ชนะ รองอธิบดีกรมที่ดินเป็นประธานการประชุมการจัดทำโครงการวิดิทัศน์ทางไกลของกรมที่ดิน (VIDEO CONFERENCE) ณ ห้องประชุม Network Operating Center (NOC) ชั้น 5 สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ วันที่ 6 มิถุนายน 2557

ที่มา
http://www.dol.go.th/dol/index.php?option=com_content&task=view&id=3594

กระทรวงสาธารณสุขประชุมทางไกลกับ WHO กระชับมาตรการรับมือ ยกระดับเฝ้าระวังไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่

- วันที่ 22 มกราคม 2563 นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์สุภูมิ กาญจนนันทน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประชุมทางไกล กรณี "โรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019" กับนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดและผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วประเทศ

ที่มา <https://www.prachachat.net/general/news-413297>

การจัดเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุม

ข้อ ๖ เมื่อผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมครั้งใดแล้ว ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ระบบควบคุมการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนจัดการประชุม โดยจะต้องจัดให้มีผู้ควบคุมระบบที่สามารถบริหารจัดการระบบเพื่อตรวจสอบการทำงานและแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร่วมประชุมโดยการเข้าถึงระบบแบบระยะไกล (remote access) ได้ด้วย ทั้งนี้ ระบบควบคุมการประชุมจะต้องพร้อมทำงานก่อนการประชุม

การจัดเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุมเป็นการยืนยันว่า จะมีระบบควบคุมการประชุมที่พร้อมใช้งานก่อนที่จะดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ระบบควบคุมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนจัดการประชุมนั้น ถือเป็นหลักฐานสำคัญอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ในการยืนยันหรือการตรวจสอบว่า ได้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ การยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรดังกล่าวอาจกระทำด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ อาทิ การจองห้องประชุมหรือระบบควบคุมการประชุมแบบออนไลน์ หรือการจองผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นแต่เป็นแบบออฟไลน์ เช่น จองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) เป็นต้น

ส่วนการจัดให้มีผู้ควบคุมระบบที่สามารถบริหารจัดการระบบเพื่อตรวจสอบการทำงานและแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร่วมประชุมโดยการเข้าถึงระบบแบบระยะไกล (remote access) ได้ด้วย นั้น ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญของระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จะต้อง มี เพื่อให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปด้วยความราบรื่น ทั้งนี้ ระบบควบคุมการประชุมจะต้องพร้อมทำงานก่อนการประชุมเสมอ

การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม

ข้อ ๗ ในการบริหารจัดการระบบตามข้อ ๖ ประธานในที่ประชุมและ/หรือผู้ควบคุมระบบจะต้องสามารถตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งภายในระบบได้ทันที หากมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉิน

การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม โดยให้ประธานในที่ประชุมและ/หรือผู้ควบคุมระบบจะต้องสามารถตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งภายในระบบได้ทันที นั้น ก็เพื่อทำให้การประชุมเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ร่วมประชุม กล่าวคือในบางช่วงหรือบางตอนของการประชุมอาจมีความจำเป็นต้องตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วม

ประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่ง อาทิ การประชุมลับ หรือการให้ผู้ร่วมประชุมพูดหรือแสดงความคิดเห็น เป็นรายบุคคลหรือเฉพาะราย เป็นต้น ซึ่งรวมทั้งหากมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉินก็จะต้องสามารถ ตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้ เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งได้ด้วยเช่นกัน

การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบร้อย

ข้อ ๘ ในระหว่างการประชุมผู้ร่วมประชุมทุกคนต้องสามารถ ดูข้อมูลการประชุมที่กำลังนำเสนอในที่ประชุมผ่านเครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของตนเองได้ตลอดระยะเวลาการประชุม เว้นแต่จะมีการตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้ เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชมนั้น โดยมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณี ฉุกเฉินตามข้อ ๗

การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบร้อย ด้วยการให้ผู้ร่วมประชุมทุกคนสามารถดูข้อมูลการประชุมที่กำลังนำเสนอในที่ประชุมผ่านเครื่องหรือ อุปกรณ์สื่อสารของตนเองได้ตลอดระยะเวลาการประชุม นั้น ถือเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของ ระบบควบคุมการประชุมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างยิ่ง เว้นแต่ จะมีการตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่ง ข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชมนั้น โดยมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉินตามข้อ ๗

การตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๙ ให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศนี้

การกำหนดให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รักษาการ และให้มี อำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ก็เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการพิจารณา ตีความ และวินิจฉัยปัญหา หากเกิดกรณีมี ปัญหาจากการปฏิบัติตามประกาศ ซึ่งจะทำการพิจารณา ตีความ และวินิจฉัยปัญหาเป็นไปได้ รวดเร็ว

ภาคผนวก ก

ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ความมั่นคงปลอดภัย” หมายความว่า การดำรงไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของระบบควบคุมการประชุม รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ได้แก่ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องหรือเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“สื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า สื่อบันทึกข้อมูลหรือสารสนเทศใด ๆ ที่ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

“ระบบควบคุมการประชุม” หมายความว่า ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ/หรืออุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย และมีการสื่อสารข้อมูลกันโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมสามารถเข้าถึงและใช้งานสำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ไม่ว่าจะเป็นการประชุมด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุม ต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า ความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

“ผู้ควบคุมระบบ” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่เริ่มทำการประชุมจนกระทั่งเสร็จสิ้นการประชุมในแต่ละครั้ง

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบควบคุมการประชุมแก่บุคคลอื่นในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศฉบับนี้

ข้อ ๔ การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำผ่านระบบควบคุมการประชุมที่มีกระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ให้บริการระบบดังกล่าวจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน

ให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ แล้วแต่กรณีของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลา ที่มีการประชุม รวมทั้งข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการบันทึกดังกล่าว ทั้งนี้ โดยบันทึก ในระบบควบคุมการประชุมหรือโดยระบบอื่นใด

การบันทึกข้อมูลตามวรรคสองจะต้องบันทึกในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีความมั่นคงปลอดภัยและด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ตามข้อกำหนดแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕ ระบบควบคุมการประชุมตามข้อ ๔ อย่างน้อยจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานของ การทำงาน ดังนี้

(๑) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารถึงกันได้ด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพโดยผ่านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ทั้งประเภทที่ใช้สายและไร้สาย เช่น เครือข่ายโทรศัพท์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในองค์กรหรือแลน (Local Area Network : LAN) เครือข่ายบริการสื่อสาร ร่วมระบบดิจิทัลหรือไอเอสดีเอ็น (Integrated Services Digital Network : ISDN หรือเครือข่ายแบบ Wide Area Network : WAN) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายไมโครเวฟ เครือข่ายวิทยุโทรคมนาคม เครือข่ายการสื่อสารโดยใช้ดาวเทียม เป็นต้น

(๒) เชื่อมโยงสถานที่ประชุมตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปเข้าด้วยกัน

(๓) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้สองทาง

(๔) มีอุปกรณ์นำเข้าข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์ กล้องโทรทัศน์ ไมโครโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรสาร เครื่องกราฟภาพ เป็นต้น

(๕) มีอุปกรณ์เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงหรือแปลงสัญญาณเสียงหรือทั้งเสียงและภาพที่เหมาะสมกับ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ที่เอื้ออำนวยต่อการรับชมและรับฟัง ของผู้ร่วมประชุม แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ อาจมีองค์ประกอบพื้นฐานของการทำงานเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) มีอุปกรณ์แสดงผลข้อมูลที่ถูกส่งผ่านมาจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคมให้เป็นข้อมูลที่ผู้ร่วมประชุมสามารถรับรู้ได้ เช่น ลำโพง จอภาพ เครื่องฉายภาพวิดีโอ (video projector) อุปกรณ์แสดงผลที่เป็นเอกสาร (hard copy) เป็นต้น

(๒) กรณีมีการประชุมในห้องประชุมจะต้องมีการติดตั้งวัสดุเพื่อทำหน้าที่ซับเสียงที่เหมาะสมกับสภาพของห้องประชุม เพื่อป้องกันเสียงก้องหรือเสียงสะท้อน

ข้อ ๖ เมื่อผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมครั้งใดแล้ว ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ระบบควบคุมการประชุม เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนจัดการประชุม โดยจะต้องจัดให้มีผู้ควบคุมระบบที่สามารถบริหารจัดการระบบ เพื่อตรวจสอบการทำงานและแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร่วมประชุมโดยการเข้าถึงระบบแบบระยะไกล (remote access) ได้ด้วย ทั้งนี้ ระบบควบคุมการประชุมจะต้องพร้อมทำงานก่อนการประชุม

ข้อ ๗ ในการบริหารจัดการระบบตามข้อ ๖ ประธานในที่ประชุม และ/หรือผู้ควบคุมระบบ จะต้องสามารถตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งภายในระบบได้ทันทีหากมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉิน

ข้อ ๘ ในระหว่างการประชุมผู้ร่วมประชุมทุกคนต้องสามารถดูข้อมูลการประชุมที่กำลังนำเสนอในที่ประชุมผ่านเครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของตนเองได้ตลอดระยะเวลาการประชุม เว้นแต่จะมีการตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชมนั้น โดยมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉินตามข้อ ๗

ข้อ ๙ ให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พรชัย รุจิประภา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อกำหนดแนบท้ายประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๑ มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีเทคโนโลยีหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น เว้นแต่การรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการแสดงซึ่งไม่มีผลต่อความหมายของข้อมูลนั้น เพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูลตั้งแต่การสร้างจนเสร็จสมบูรณ์และสามารถแสดงข้อมูลนั้นในภายหลังได้

(๒) ในกรณีที่มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพด้วยระบบควบคุมการประชุมให้มียุติวิธีที่เชื่อถือได้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมการประชุม เพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลที่บันทึกไว้ได้ดำเนินการโดยผู้มีสิทธิในการเข้าถึงเท่านั้น โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) การระบุตัวตน (Identification)
- (๒) การยืนยันตัวตน (Authentication)
- (๓) การอนุญาตเฉพาะผู้มีสิทธิเข้าถึง (Authorization)
- (๔) ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ (Accountability)

ข้อ ๒ ในการบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุม ต้องมีการกำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้สามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น นอกจากนี้ ในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ต้องใช้วิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เก็บในสื่อ (Media) ที่สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องแท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล (Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้

(๒) มีระบบการเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่จัดเก็บ และกำหนดชั้นความลับในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ทั้งผู้ควบคุมระบบและผู้ดูแลระบบสามารถแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ เช่น การเก็บไว้ใน Centralized Log Server หรือการทำ Data Archiving หรือทำ Data Hashing เป็นต้น เว้นแต่ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ เช่น ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศขององค์กร (IT Auditor) หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น

(๓) เพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์มีความถูกต้องและนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง ต้องตั้งนาฬิกาของอุปกรณ์บริการทุกชนิดให้ตรงกับเวลาอ้างอิงสากล

ภาคผนวก ข

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๔/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗

เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยที่เทคโนโลยีปัจจุบันทำให้ผู้ร่วมประชุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถปรึกษาหารือกันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกแม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน ทั้งยังเป็นการประหยัดต้นทุนและระยะเวลาในการจัดการประชุมและการเดินทางไปร่วมประชุมด้วย และปัจจุบันมีการใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการประกอบธุรกิจกันอย่างแพร่หลาย แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เปิดช่องให้ดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยมีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย สมควรมีกฎหมายกลางเพื่อกำหนดให้การประชุมบางอย่างที่กฎหมายต่าง ๆ บัญญัติให้ต้องประชุม สามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้อีกทางหนึ่งด้วย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน และผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุม แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า รวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๒ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา

(๒) การประชุมเพื่อจัดทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๓) การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๔) การประชุมอื่นที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๓ การประชุมตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุม นอกจากจะดำเนินการตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับแล้ว ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้มีผลเช่นเดียวกับการประชุมตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ห้ามมิให้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องที่มีการกำหนดชั้นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และเรื่องอื่นที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๔ การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ การส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม จะส่งโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในการนี้ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไว้เป็นหลักฐาน โดยจะจัดเก็บในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ข้อ ๖ ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้อง

(๑) จัดให้ผู้ร่วมประชุมแสดงตนเพื่อร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม

(๒) จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

(๓) จัดให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ แล้วแต่กรณี ของผู้ร่วมประชุมทุกคน ตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เว้นแต่เป็นการประชุมลับ และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการประชุม

ข้อ ๗ ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมให้แก่ผู้ร่วมประชุม ให้จ่ายเบี้ยประชุมแก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

ข้อ ๘ ให้ถือว่าการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาตินี้เป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย และห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาตินี้เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๙ การกำหนดมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ ๔ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาตินี้ใช้บังคับ โดยคำนึงถึงความสะดวกในการจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ภาคผนวก ค

ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

ของหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๕๓

ด้วยปัญหาด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้กับสารสนเทศมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อภาครัฐและภาคธุรกิจมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการ ตลอดจนองค์กร ภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีการดำเนินงานใด ๆ ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบสารสนเทศขององค์กร ขาดความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกรูปแบบ ประกอบกับคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะส่งเสริมและผลักดันให้ประเทศสามารถยกระดับการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ โดยการนำระบบสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ประกอบการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างแพร่หลาย จึงเห็นความสำคัญที่จะนำกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ มาบังคับใช้กับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในส่วนที่ต้องกระทำและในส่วนที่ต้องงดเว้นการกระทำ เพื่อช่วยให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงปลอดภัยและมีความน่าเชื่อถือ

เพื่อให้การดำเนินการใด ๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานของรัฐ หรือโดยหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ ตลอดจนมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงเห็นควรกำหนดแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จึงได้จัดทำประกาศฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นให้หน่วยงานของรัฐใช้ในการกำหนดนโยบาย และข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

(๑) ผู้ใช้งาน หมายความว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงานของรัฐ ลูกจ้าง ผู้ดูแลระบบ ผู้บริหารขององค์กร ผู้รับบริการ ผู้ใช้งานทั่วไป

(๒) สิทธิของผู้ใช้งาน หมายความว่า สิทธิทั่วไป สิทธิจำเพาะ สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศของหน่วยงาน

(๓) สินทรัพย์ (asset) หมายความว่า สิ่งใดก็ตามที่มีคุณค่าสำหรับองค์กร

(๔) การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ หมายความว่า การอนุญาต การกำหนดสิทธิหรือการมอบอำนาจให้ผู้ใช้งาน เข้าถึงหรือใช้งานเครือข่ายหรือระบบสารสนเทศ ทั้งทางอิเล็กทรอนิกส์และทางกายภาพ รวมทั้งการอนุญาตเช่นนั้นสำหรับบุคคลภายนอก ตลอดจนอาจกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าถึงโดยมิชอบเอาไว้ด้วยก็ได้

(๕) ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ (information security) หมายความว่า การธำรงไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของสารสนเทศ รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ได้แก่ ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability)

(๖) เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย (information security event) หมายความว่า กรณีที่ระบุการเกิดเหตุการณ์ สภาพของบริการหรือเครือข่ายที่แสดงให้เห็นความเป็นไปได้ที่จะเกิดการฝ่าฝืนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยหรือมาตรการป้องกันที่ล้มเหลว หรือเหตุการณ์อันไม่อาจรู้ได้ว่าอาจเกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัย

(๗) สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด (information security incident) หมายความว่า สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด (unwanted or unexpected) ซึ่งอาจทำให้ระบบขององค์กรถูกรบกวนหรือโจมตี และความมั่นคงปลอดภัยถูกคุกคาม

ข้อ ๒ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ

(๒) จัดให้มีระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง

(๓) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๓ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศของหน่วยงาน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกระบวนการ ดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงาน

(๒) หน่วยงานของรัฐต้องประกาศนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าว ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทราบ เพื่อให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ และปฏิบัติตามนโยบายและข้อปฏิบัติได้

(๓) หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดผู้รับผิดชอบตามนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าวให้ชัดเจน

(๔) หน่วยงานของรัฐต้องทบทวนปรับปรุงนโยบายและข้อปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข้อ ๔ ข้อปฏิบัติในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ต้องมีเนื้อหอย่างน้อยครอบคลุม ตามข้อ ๕ - ๑๕

ข้อ ๕ ให้มีข้อกำหนดการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (access control) ซึ่งต้องมีเนื้อหอย่างน้อย ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐต้องมีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและอุปกรณ์ในการประมวลผลข้อมูล โดยคำนึงถึงการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัย

(๒) ในการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าถึง ต้องกำหนดตามนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต การกำหนดสิทธิ หรือการมอบอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ

(๓) หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดเกี่ยวกับประเภทของข้อมูล ลำดับความสำคัญ หรือลำดับ ชั้นความลับของข้อมูล รวมทั้งระดับชั้นการเข้าถึง เวลาที่ได้เข้าถึง และช่องทางการเข้าถึง

ข้อ ๖ ให้มีข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (business requirements for access control) โดยแบ่งการจัดทำข้อปฏิบัติเป็น ๒ ส่วนคือ การควบคุมการเข้าถึง สารสนเทศ และการปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจและข้อกำหนด ด้านความมั่นคงปลอดภัย

ข้อ ๗ ให้มีการบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (user access management) เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว และผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร การสร้างความตระหนักเรื่องความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (information security awareness training) เพื่อป้องกันการเข้าถึงจากผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาต โดยต้องมีเนื้อหอย่างน้อย ดังนี้

(๑) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ใช้งาน เพื่อให้เกิดความตระหนัก ความเข้าใจถึงภัย และผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบสารสนเทศโดยไม่ระมัดระวังหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รวมถึง กำหนดให้มีมาตรการเชิงป้องกันตามความเหมาะสม

(๒) การลงทะเบียนผู้ใช้งาน (user registration) ต้องกำหนดให้มีขั้นตอนทางปฏิบัติสำหรับการลงทะเบียนผู้ใช้งานเมื่อมีการอนุญาตให้เข้าถึงระบบสารสนเทศ และการตัดออกจากทะเบียนของผู้ใช้งานเมื่อมีการยกเลิกเพิกถอนการอนุญาตดังกล่าว

(๓) การบริหารจัดการสิทธิของผู้ใช้งาน (user management) ต้องจัดให้มีการควบคุม และจำกัดสิทธิเพื่อเข้าถึงและใช้งานระบบสารสนเทศแต่ละชนิดตามความเหมาะสม ทั้งนี้รวมถึงสิทธิจำเพาะ สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง

(๔) การบริหารจัดการรหัสผ่านสำหรับผู้ใช้งาน (user password management) ต้องจัดให้มี กระบวนการบริหารจัดการรหัสผ่านสำหรับผู้ใช้งานอย่างรัดกุม

(๕) การทบทวนสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (review of user access rights) ต้องจัดให้มี กระบวนการทบทวนสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งานระบบสารสนเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข้อ ๘ ให้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (user responsibilities) เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปิดเผย การล่วงรู้ หรือการลักลอบทำสำเนาข้อมูล สารสนเทศและการลักขโมยอุปกรณ์ประมวลผลสารสนเทศ โดยต้องมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังนี้

(๑) การใช้งานรหัสผ่าน (password use) ต้องกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้ใช้งานในการ กำหนดรหัสผ่าน การใช้งานรหัสผ่าน และการเปลี่ยนรหัสผ่านที่มีคุณภาพ

(๒) การป้องกันอุปกรณ์ในขณะที่ไม่มีผู้ใช้งานที่อุปกรณ์ ต้องกำหนดข้อปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ไม่มีสิทธิสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ของหน่วยงานในขณะที่ไม่มีผู้ดูแล

(๓) การควบคุมสินทรัพย์สารสนเทศและการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ (clear desk and clear screen policy) ต้องควบคุมไม่ให้สินทรัพย์สารสนเทศ เช่น เอกสาร สื่อบันทึกข้อมูล คอมพิวเตอร์ หรือสารสนเทศ อยู่ในภาวะซึ่งเสี่ยงต่อการเข้าถึงโดยผู้ซึ่งไม่มีสิทธิ และต้องกำหนดให้ ผู้ใช้งานออกจากระบบสารสนเทศเมื่อว่างเว้นจากการใช้งาน

(๔) ผู้ใช้งานอาจนำการเข้ารหัส มาใช้กับข้อมูลที่เป็นความลับ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๕ ให้มีการควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (network access control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงบริการทางเครือข่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยต้องมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังนี้

(๑) การใช้งานบริการเครือข่าย ต้องกำหนดให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศได้แต่เพียงบริการที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น

(๒) การยืนยันตัวตนบุคคลสำหรับผู้ใช้ที่อยู่ภายนอกองค์กร (user authentication for external connections) ต้องกำหนดให้มีการยืนยันตัวตนบุคคลก่อนที่จะอนุญาตให้ผู้ใช้ที่อยู่ภายนอกองค์กรสามารถใช้งานเครือข่ายและระบบสารสนเทศขององค์กรได้

(๓) การระบุอุปกรณ์บนเครือข่าย (equipment identification in networks) ต้องมีวิธีการที่สามารถระบุอุปกรณ์บนเครือข่ายได้ และควรใช้การระบุอุปกรณ์บนเครือข่ายเป็นการยืนยัน

(๔) การป้องกันพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ (remote diagnostic and configuration port protection) ต้องควบคุมการเข้าถึงพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบทั้งการเข้าถึงทางกายภาพและทางเครือข่าย

(๕) การแบ่งแยกเครือข่าย (segregation in networks) ต้องทำการแบ่งแยกเครือข่ายตามกลุ่มของบริการสารสนเทศ กลุ่มผู้ใช้งาน และกลุ่มของระบบสารสนเทศ

(๖) การควบคุมการเชื่อมต่อทางเครือข่าย (network connection control) ต้องควบคุมการเข้าถึงหรือใช้งานเครือข่ายที่มีการใช้ร่วมกันหรือเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงานให้สอดคล้องกับข้อปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึง

(๗) การควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่าย (network routing control) ต้องควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่ายเพื่อให้การเชื่อมต่อของคอมพิวเตอร์และการส่งผ่านหรือไหลเวียนของข้อมูลหรือสารสนเทศสอดคล้องกับข้อปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงหรือการประยุกต์ใช้งานตามภารกิจ

ข้อ ๑๐ ให้มีการควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (operating system access control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบปฏิบัติการโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยต้องมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังนี้

(๑) การกำหนดขั้นตอนปฏิบัติเพื่อการเข้าใช้งานที่มั่นคงปลอดภัย การเข้าถึงระบบปฏิบัติการจะต้องควบคุมโดยวิธีการยืนยันตัวตนที่มั่นคงปลอดภัย

(๒) การระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน (user identification and authentication) ต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานมีข้อมูลเฉพาะเจาะจงซึ่งสามารถระบุตัวตนของผู้ใช้งาน และเลือกใช้ขั้นตอนทางเทคนิคในการยืนยันตัวตนที่เหมาะสมเพื่อรองรับการกล่าวอ้างว่าเป็นผู้ใช้งานที่ระบุถึง

(๓) การบริหารจัดการรหัสผ่าน (password management system) ต้องจัดทำหรือจัดให้มีระบบบริหารจัดการรหัสผ่านที่สามารถทำงานเชิงโต้ตอบ (interactive) หรือมีการทำงานในลักษณะอัตโนมัติ ซึ่งเอื้อต่อการกำหนดรหัสผ่านที่มีคุณภาพ

(๔) การใช้งานโปรแกรมอรรถประโยชน์ (use of system utilities) ควรจำกัดและควบคุมการใช้งานโปรแกรมประเภทอรรถประโยชน์ เพื่อป้องกันการละเมิดหรือหลีกเลี่ยงมาตรการความมั่นคงปลอดภัยที่ได้กำหนดไว้หรือที่มีอยู่แล้ว

(๕) เมื่อมีการว่างเว้นจากการใช้งานในระยะเวลาหนึ่งให้ยุติการใช้งานระบบสารสนเทศนั้น (session time-out)

(๖) การจำกัดระยะเวลาการเชื่อมต่อระบบสารสนเทศ (limitation of connection time) ต้องจำกัดระยะเวลาในการเชื่อมต่อเพื่อให้มีความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้นสำหรับระบบสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันที่มีความเสี่ยงหรือมีความสำคัญสูง

ข้อ ๑๑ ให้มีการควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (application and information access control) โดยต้องมีการควบคุม ดังนี้

(๑) การจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ (information access restriction) ต้องจำกัดหรือควบคุมการเข้าถึงหรือการใช้งานของผู้ใช้งานและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการใช้งานในการเข้าถึงสารสนเทศและฟังก์ชัน (functions) ต่าง ๆ ของโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชัน ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องตามนโยบายควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศที่ได้กำหนดไว้

(๒) ระบบซึ่งไวต่อการรบกวน มีผลกระทบและมีความสำคัญสูงต่อองค์กร ต้องได้รับการแยกออกจากระบบอื่น ๆ และมีการควบคุมสภาพแวดล้อมของตนเองโดยเฉพาะ ให้มีการควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่และการปฏิบัติงานจากภายนอกองค์กร (mobile computing and teleworking)

(๓) การควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่ ต้องกำหนดข้อปฏิบัติและมาตรการที่เหมาะสมเพื่อปกป้องสารสนเทศจากความเสี่ยงของการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่

(๔) การปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน (teleworking) ต้องกำหนดข้อปฏิบัติ แผนงาน และขั้นตอนปฏิบัติเพื่อปรับใช้สำหรับการปฏิบัติงานขององค์กรจากภายนอกสำนักงาน

ข้อ ๑๒ หน่วยงานของรัฐที่มีระบบสารสนเทศต้องจัดทำระบบสำรอง ตามแนวทางต่อไปนี้

(๑) ต้องพิจารณาคัดเลือกและจัดทำระบบสำรองที่เหมาะสมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานที่เหมาะสม

(๒) ต้องจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง โดยต้องปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ

(๓) ต้องมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรซึ่งดูแลรับผิดชอบระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และการจัดทำแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๔) ต้องมีการทดสอบสภาพพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศ ระบบสำรองและระบบแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ

(๕) สำหรับความถี่ของการปฏิบัติในแต่ละข้อ ควรมีการปฏิบัติที่เพียงพอต่อสภาพความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของแต่ละหน่วยงาน

ข้อ ๑๓ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ โดยต้องมีเนื้อหาน้อย ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ (information security audit and assessment) อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๒) ในการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงจะต้องดำเนินการ โดยผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐ (internal auditor) หรือโดยผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอก (external auditor) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้ทราบถึงระดับความเสี่ยงและระดับความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของหน่วยงาน

ข้อ ๑๔ หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจน กรณีระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่องค์กรหรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจาก

ความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยกำหนดให้ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น

ข้อ ๑๕ หน่วยงานของรัฐสามารถเลือกใช้ข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ที่ต่างไปจากประกาศฉบับนี้ได้ หากแสดงให้เห็นว่า ข้อปฏิบัติที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกว่า หรือเทียบเท่า

ข้อ ๑๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ร้อยตรีหญิง ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ประธานกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

